

■ Castelló d'Empúries treballa en la catalogació dels fons del comtat d'Empúries que està digitalitzat a l'Arxiu. L'objectiu és que els documents puguin acabar a mans d'estudiosos i historiadors que els vulguin estudiar. Molts d'ells són inèdits i contenen in-

formació valuosa per a l'estudi. Un dels documents apareguts durant la catalogació que s'ha considerat de valor ha estat el testament de Ferran el Catòlic i el més antic data de 1535, «El Llibre de conclusions i altres negocis de la Universitat»

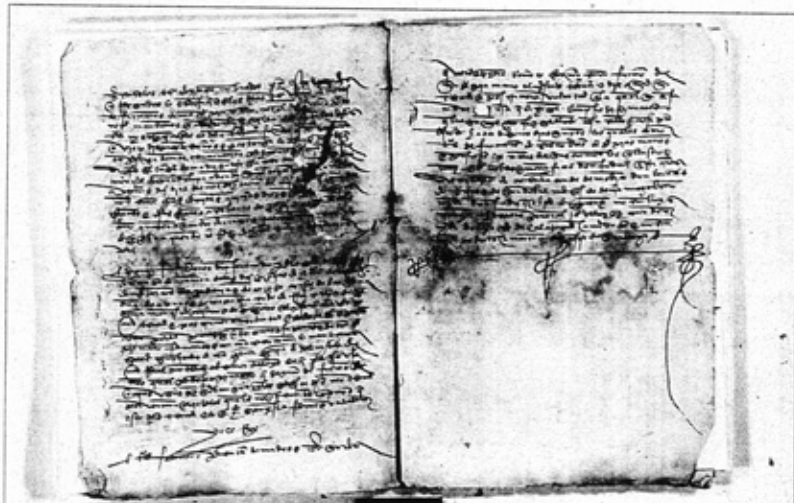
Castelló cataloga el fons d'11.058 documents del comtat per obrir-lo als historiadors

✓ La Generalitat ha atorgat una ajuda que permetrà afrontar una part d'aquesta tasca ✓ En un futur es considera interessant que es pogués consultar a través de la web municipal

Anna Tubert, Castelló d'Empúries
Castelló d'Empúries està treballant en la catalogació dels 11.058 documents del segle X fins al XVIII del fons de l'Arxiu dels ducs de Medinaceli del comtat d'Empúries que està digitalitzat a Castelló. Molts documents són inèdits i contenen informació valuosa per als historiadors. La responsable de l'arxiu, Marisa Roig considera positiu que en un futur es puguin incloure a la web municipal per tal de poder ser consultats.

Castelló d'Empúries, la Vila Castilione, va esdevenir a partir del segle XI, la nova capital del poderós comtat d'Empúries. La història d'aquest comtat va deixar moltes petjades, com diversos documents escrits que formen part del patrimoni documental de la vila i com no de tot Catalunya.

Aquest fons documental, va passar un llarg període que el va acabar portant a mans dels Medinaceli, i instal·lant-lo a l'arxiu de la Casa Ducal d'aquesta nissaga, que fins fa poc es trobava ubicat a la Casa Pilatos, a Sevilla. Actualment, però, i de manera provisional, està dipositat a l'Arxiu de la Noblesa de Toledo. L'Arxiu Ducal dels Medinaceli, és un extens arxiu nobiliari que custòdia diferents documents, entre els quals hi ha aquells que parlen dels comtats d'Empúries, Osona i Pallars, i dels vescomtats de Bas, Cabreça, Cardona i Vilamur. Sense cap mena de dubte, documents molt importants per la història del nostre país. Consultar aquests documents, es pot fer traslladant-se a Sevilla, prèviament havent sol·licitat els documents que ara es troben a Toledo. El trasllat no sempre és còmode, i gràcies a diferents convenis signats entre la Fundació Casa Ducal de Medinaceli i la Generalitat de Catalunya, el prí-

L'ARXIU. L'interior de l'arxiu on es cataloga el fons digitalitzat.

ANNA TUBERT

■ L'arxiu guarda fons judicials, de l'administració, o religiosos, entre altres

mer fa dinou anys, l'any 1987, els fons catalans van ser microfilmats, i més tard, el 1999, els microfilms van ser traslladats al Monestir de Poblet. Més recentment, el 2001, a les antigues capitals de comtat, com Castelló d'Empúries, se'ls va donar una còpia d'aquests microfilms. Consultar un microfilm, si bé és la solució més pràctica davant la complicació que pot suposar desplaçar-se fins a Sevilla, no és especialment còmode. D'aquí que des de l'Arxiu de Castelló, s'optés per digitalitzar aquest fons de 11.058 documents que

van des del segle X fins al segle XVIII. Els treballs de digitalització acabaren el 2002, però la tasca que cal realitzar ara és la catalogació del fons documental. Part d'aquesta tasca es podrà realitzar amb una subvenció que el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya ha atorgat a l'arxiu, destinada a catalogar el fons del comtat d'Empúries. Amb aquesta ajuda econòmica rebuda, es podrà contractar una persona perquè tiri endavant part d'aquesta feina. Però de treball n'hi ha molt, i per això, com ha dit la responsable de l'arxiu, Marisa Roig, «seria molt interessant que l'arxiu pogués comptar, anualment, amb un pressupost destinat a descriure els fons». Cal tenir en compte que aquests documents poden aportar molta informació de la història del comtat d'Empúries i de Cata-

lunya, i fins hi tot d'altres regions amb les quals va estar vinculat el comtat, i que la tasca de catalogació del fons facilitaria molt la feina als historiadors, en la destria de documents del seu interès. Cal dir que molts d'aquests documents són inèdits i sorprenents, com el testament de Ferran el Catòlic que fa poc es localitzà.

Arxius històrics i administratius

A banda d'aquests, l'Arxiu Municipal de Castelló d'Empúries (entre l'arxiu històric i l'administratiu) custòdia altres documents. Són fons de l'administració municipal, fons judicials, fons religiosos, fons d'institucions, fons personals, fotografies, etc. El llibre original més antic que conserva, és un llibre de 1535, titulat *Llibre de conclusions i altres negocis de la Universitat*.

L'arxiu, però, no només custòdia patrimoni documental, sinó que fa difusió d'aquest i altre patrimoni castelloní. Així doncs, l'arxiu, com ha explicat la responsable Marisa Roig «col·labora en publicacions diverses, elaborant articles d'història o patrimoni de Castelló, com les revistes *Pirineus* o *Sàpiens* entre altres, i publicacions locals de dins i fora la comarca». Precisament lligat amb la difusió del mateix arxiu, Roig ha manifestat que seria molt interessant poder incloure a la nova pàgina web (www.castellodempuries.net) que recentment s'ha estrenat, un buidat de cada un d'aquests documents per facilitar la tasca als investigadors en la recerca de documents pels seus estudis.

L'arxiu històric es troba ubicat des de l'any 2003 a l'edifici de l'antiga Cúria, un atractiu edifici construït a la primera meitat del segle XIV, que va ser seu del centre administratiu i el tribunal de justícia (cúria), i també presó. Si tenim en compte que a la planta baixa hi havia la notaria dels comtes i al pis superior hi havia l'arxiu comtal, la ubicació actual de l'arxiu històric és considerada encertada. La falta d'espai, però, fa que part del fons estigui encara ubicat, juntament amb l'arxiu administratiu, en dependències de l'antic convent de Sant Domènec, un espai que des de l'any 1987 va passar a acollir l'Arxiu Municipal de Castelló d'Empúries (AMCE). L'arxiu està obert a les consultes i investigadors.

El Comte Ponç i d'Empúries (segle XI) va demanar conservar i recuperar els documents del comtat que es va situar al castell de Quermandó i el segle XV traslladat a la Cúria de Castelló i més tard per aliances es va traslladar a Arbeca, Lluçaneta, Falset, entre altres, i finalment als Medinaceli.